

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Klára Malinovská**

Název práce: Vztah mezi projekty Nové hedvábné stezky v Srbsku, místní kvalitou vládnutí a prospektů vstupu Srbska do Evropské unie. Praha, 2024. 45 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií, Katedra evropských studií.

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Bakalářský projekt diplomantky Malinovské zkoumá „úroveň shody principů srbské kvality vládnutí s přístupovými podmínkami EU v *acquis communautaire*“. Tyto principy kvality vládnutí práce sleduje na základě dvou zkoumaných případových studií čínských projektů BRI, které rozebírá na širším pozadí ekonomického a politického vývoje soudobého Srbska. Malinovská se poté věnuje otázce kompatibility této kvality vládnutí s integračními požadavky EU.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce v sobě komponuje empirickou analýzu politického a hospodářského vývoje Srbska v letech 2012 až 2019 a dvoupřípadovou studii. Projekt má srozumitelnou strukturu, je logicky členěn a metodologicky ukotven.

Kapitola věnovaná teoretickým východiskům působí repetitivně, autorka na několika stranách uvádí, vrací se, či opakuje řadu argumentů, které obsahovala již její vstupní kapitola.

V metodologické kapitole není vůbec diskutováno, na jakých empirických datech se ústřední argumenty práce zakládají. Malinovská sice rozebírá zdroje, které jí inspirovaly k metodě dvoupřípadové studie, ale již neuvádí, z čeho (z jakých dat, primárních zdrojů) je „empirická analýza soudobých dějin Srbska“ sestavena.

Na druhou stranu je na práci zjevné, že se diplomantka seznámila s objemným množstvím sekundární literatury (především anglické provenience). Poznatky nabyté z příslušné literatury jsou však vesměs vztaženy ke dvěma sledovaným případovým studiím. Analytičtější rozměr, především v souvislosti s otázkami, proč srbské vedení přistupuje k diverzifikaci investic, však bakalářskému projektu chybí.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Stylistika práce (především slovosled, ale i nesprávné skloňování, shoda přísudku s podmětem, výpadky slov ve větě aj.) je na podprůměrné úrovni. Namátkou uvádím několik příkladů jen z úvodu práce („Rok 2019 značí začátek“, „Zároveň je do současnosti rok 2019 posledním rokem“). Text podléhá žargonu studií a policy paperů, které se věnují výzkumu evropskounijního integračního procesu – místy je tedy zatížen technicistními obraty, vesměs anglicismy, které ztěžují celkovou plynulost čtení.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Seznámil jsem se s výsledky kontroly Turnitin. Práce splňuje požadavek na originalitu práce.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

K práci mám několik kritických připomínek a komentářů:

1) Diplomantka sleduje evropský integrační proces Srbska oprávněně kriticky. Chybí ale její reflexe, jak se k rozšíření EU v oblasti západního Balkánu stavila sama Evropská unie.

- 2) Klíčová otázka bakalářské práce („jak se některé principy srbské kvality vládnutí (které jsou vybrané a zkoumané prostřednictvím dvou případových studií čínských investic v Srbsku) shodují s požadavky EU v rámci přístupových vyjednávání s kandidátskými státy a jejichmi a principy fungování“) je hned v úvodu formulována komplikovaně a nepříliš srozumitelně.
- 3) Chybí mi ucelenější úvodní diskuse, co je přesně myšleno pod termínem „kvalita vládnutí“. Diplomantka s termínem pracuje od začátku práce, aniž by jej v úvodu precizně a jasně definovala. Teprve na s. 13 autorka tento pojem rozpracovává, byť především v podobě, jak jej chápe MMF.
- 4) Malinovská v úvodu předpokládá, že „více než na nekorektní počínání čínských aktérů a export čínského ekonomického modelu je zásadnější ve veřejném i akademickém prostoru upozorňovat na poměrně benevolentní přístup srbské strany k BRI, který poukazuje na mezery v srbské kvalitě vládnutí“ (s. 11). Není tento „benevolentní přístup ze strany srbské vlády k BRI“ spíše jejím záměrem než „mezerou v srbské kvalitě vládnutí“? S přihlédnutím k Vučićově politice v poslední dekádě lze pozorovat zjevnou snahu balancovat na pomezí mezi spoluprací s EU a USA z jedné strany a Ruskou federací, Čínskou lidovou republikou, ale i státy Perského zálivu a Turecka na straně druhé.
- 5) Diplomantka postuluje, že „srbská kvalita vládnutí, jak ji lze vnímat díky čínským investicím, a míra její shody s *acquis*, pomáhá pochopit jeden z mnoha faktorů brzdících vstup Srbska do EU“. Tento argument ale vyvolává otázku, zdali čínské investice (a investice dalších zemí mimo země NATO a EU) představují skutečnou brzdou přístupových jednání a zdali investice mimo země EU a NATO jsou vnímány jako hrozba (viz argument Malinovské, že čínské investice jsou „méně hodnotově a reformě podmíněné v porovnání s EU“ /s. 13/).
- 6) Ačkoliv je téma bezesporu „soudobé“, metodologie a celkové pojetí práce spíše avizují přístupy *area studies* a hospodářských dějin než přístupy dějin soudobých. Pakliže se diplomantka věnuje výzkumu soudobých dějin, je zarážející, že zde zcela chybí reflexe klíčových historických prací věnovaných post-Miloševićovskému Srbsku (např. texty Jana Pelikána, Václava Štěpánka, Erica Gordyho, či Vjerana Pavlakoviće, aj.). Naopak Malinovská se ve své argumentaci nekriticky opírá o reporty a policy papery NGOs, aniž by jejich stanoviska a argumenty v diskusi literatury kriticky rozebrala a refletovala.
- 7) Diplomantka nereflexuje komplikovaný vývoj politické situace po pádu S. Miloševiče. Konstatování, že v Srbsku začala „vládnout pro-západní koalice“, jejíž popularita „klesala kvůli korupčním skandálům a nevyřešenému problému týkajícího se Kosova“, je příliš zevšeobecňující. Právě toto období je přitom zásadní pro analýzu postupně krystalizující změny kurzu politického vývoje v soudobém Srbsku.
- 8) Je zjevné, že případové studie vedou k potvrzení očekávaného – netransparentnosti, míry korupce klientelismu a dalším negativním jevům charakteristickým pro soudobé srbské prostředí, politiku a společnost. Za důležitý považuji poznatek, že půjčky a investice z Čínské lidové republiky a dalších zemí mimo EU a NATO, které jsou příznačné pro rychlejší proceduru schvalování, vypomáhají vytvářet srbské vládě dojem modernizace a zvyšování životní úrovně v očích srbské veřejnosti.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Kromě výše vyslovených otázek by při obhajobě bylo vhodné odpovědět na následující otázky:

- 1) Zkoumaný příklad Srbska a dopadů investic v rámci BRI by bylo zajímavé srovnat s dalšími zeměmi v regionu, obzvláště pak Černou Horou, která se v posledních letech potýká s politikou dluhové pasti.
- 2) Z jakých důvodů se postoj většinové srbské veřejnosti v poslední dekádě proměnil ve vztahu k otázce přijetí do Evropské unie?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Na základě výše vyřčeného bakalářský projekt Kláry Malinovské hodnotím za C.

Datum: 14.5. 2024

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chyby kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.